

AZƏRBAYCAN
RESPUBLİKASI
VERGİLƏR
NAZİRLİYİ

Əlavə Dəyər Vergisi

#08

www.taxes.gov.az

Vergidən azad edilən malların göndərilməsindən, işlərin görülməsindən və xidmətlərin göstərilməsindən başqa, Azərbaycan Respublikasının ərazisində sahibkarlıq fəaliyyəti çərçivəsində malların göndərilməsi, işlər görülməsi və xidmətlərin göstərilməsi zamanı bilməlisiniz ki...

- Sahibkarlıq fəaliyyəti çərçivəsində vergi tutulan əməliyyatlarınızın həcmi **ardıcıl 12 aylıq dövrün** istənilən ayında (aylarında), habelə bir əqd və ya müqavilə üzrə əməliyyatın ümumi dəyəri **200.000** manatdan çox olduqda;
- Sadələşdirilmiş verginin ödəyicisi olmaq hüququndan istifadə etmədən bina tikintisi fəaliyyəti ilə məşğul olduqda;
- Birgə sahibkarlıq fəaliyyətinin iştirakçısının bir tərəfi ƏDV ödəyicisi olduqda həmin fəaliyyətin uçotunu aparan şəxs;
- Aksizli və məcburi nişanlama ilə nişanlanmalı malların istehsalçısı olduqda **ƏDV-nin məqsədləri üçün qeydiyyatla alınmalısınız.**

Könüllü olaraq ƏDV qeydiyyatına alınmaq üçün...

- Avtonəqliyyat vasitələri ilə Azərbaycan Respublikası ərazisində sərnişin və yük daşımalarını (o cümlədən taksi ilə) və yaxud həmin daşımaları müqavilə əsasında digər şəxslər vasitəsilə həyata keçirdikdə, aşağıdakı tələblərə cavab verdiyiniz halda:
 1. göstərilən xidmətlərin dəyərini və alınmış malların (işlərin və xidmətlərin) dəyərini nağdsız qaydada əldə etməklə və ödəməklə;
 2. digər vergi ödəyicilərinə göstərilən xidmətlər üzrə əldə edilən gəlirlərinizi və gəlirlərin əldə edilməsi üzrə çəkilən xərcləri elektron qaimə-faktura ilə rəsmiləşdirməklə;
 3. göstərilən xidmətlər üzrə əməliyyatların uçotunu vahid mərkəzləşdirilmiş elektron sistem üzərində aparmaq və vergi orqanının həmin sistemə məsafədən çıxış imkanını təmin etməklə;
- ƏDV-yə cəlb edilə bilən digər fəaliyyət ilə məşğul olduqda istənilən halda uçotda olduğunuz vergi orqanına könüllü olaraq "Vergi ödəyicisinin əlavə dəyər vergisinin məqsədləri üçün qeydiyyatla alınması haqqında Ərizə" ilə müraciət edə bilərsiniz.

ƏDV-nin məqsədləri üçün uçota alındıqdan sonra...

- Qanunvericiliyin tələblərini nəzərə almaqla təqdim olunan mallara (işlərə, xidmətlərə) hesablanan vergi məbləği ilə alınan mallara (işlərə, xidmətlərə) görə ödənilən (əvəzləşdirilməli olan) ƏDV məbləğinin fərqi müəyyən edilməli, təqvim ayından sonrakı ayın **20-dən** gec olmayaraq "Əlavə dəyər vergisinin bəyannaməsi" vergi orqanına təqdim edilməli və həmin müddətdə hesablanmış vergi məbləği dövlət büdcəsinə ödənilməli;
- Azərbaycan Respublikasının ərazisi kimi müəyyən olunan ərazidə mallar (işlər, xidmətlər) təqdim edildikdə, alıcı vergi ödəyicisi olmayan şəxsə NKA çeki və mədaxil qəbzı, vergi ödəyicisi olan alıcıya isə elektron qaimə-faktura və onun əsasında tərtib edilmiş elektron vergi hesab-fakturası verməli;
- Təqdim olunmuş malların dəyərinə ƏDV tətbiq edilməli;
- Alınmış mallara (işlərə, xidmətlərə) görə onları təqdim edən şəxsdən elektron qaimə-faktura və satıcı ƏDV ödəyicisi olduqda onun əsasında tərtib olunmuş elektron vergi hesab-fakturası əldə edilməli;
- Əldə olunan elektron vergi hesab-fakturalarında göstərilən əsas məbləğ köçürmə yolu ilə satıcının hesablaşma hesabına, ƏDV məbləği isə ƏDV-nin depozit hesabına ödənilməlidir.

Vergi dərəcələri barədə

Malların (işlərin, xidmətlərin) təqdim edilməsinə tətbiq olunan vergi dərəcəsi 18 faiz təşkil edir.

Əvəzləşdirmə barədə

ƏDV-nin ödəyicisi tərəfindən ƏDV məbləğinin əvəzləşdirilməsi üçün:

- Verginin məbləği ƏDV-nin xüsusi depozit hesabına və bu hesab daxilində aparılan əməliyyatlarda ödənilməlidir;
- Malın (işin xidmətin) dəyəri nağdsız qaydada (mal, iş və xidmət təqdim edən bank hesabına birbaşa nağd qaydada ödənişlər istisna olunmaqla) ödənilməlidir;
- Alınmış mal (iş, xidmət) sahibkarlıq fəaliyyəti çərçivəsində istifadə olunmalıdır;
- Vergi ödəyicisinə təqdim olunan mallara (işlərə, xidmətlərə) elektron vergi hesab-fakturaları verilməlidir.

Sıfır (0) dərəcə ilə ƏDV tutulan əməliyyatlar ƏDV cəlb olunan əməliyyatlar hesab edilir və belə əməliyyatlar aparən şəxslər tərəfindən mallar (işlər, xidmətlər) alınarkən ödənilmiş ƏDV-nin məbləği əvəzləşdirilir.

ƏDV-dən azad olunan, yaxud ƏDV-yə cəlb edilməyən əməliyyatlar aparən şəxslər tərəfindən mallar (işlər, xidmətlər) alınarkən ödənilmiş ƏDV məbləği əvəzləşdirilmir.

Dövlət büdcəsindən ayrılan vəsaitlər (subsidiya və geri qaytarılmalı vəsaitlər istisna olmaqla) hesabına mallar (işlər, xidmətlər) alınarkən, ödənilmiş ƏDV-nin məbləği əvəzləşdirilmir.

Vergi ödəyicisi eyni vaxtda vergi tutulan əməliyyatlar və ƏDV-dən azad edilmiş əməliyyatlar aparırsa, ƏDV üzrə əvəzləşdirmə üçün vergi tutulan dövriyyənin ümumi dövriyyədəki xüsusi çəkisinə uyğun olaraq müəyyən edilən ƏDV-nin məbləği qəbul olunur. Bu əməliyyatlar üzrə uçot ayrı-ayrılıqda aparılıqda ƏDV-nin məbləği tam olaraq əvəzləşdirilə bilər.

Bir hissəsi vergi ödəyicisinin sahibkarlıq fəaliyyəti, digər hissəsi isə başqa məqsədlər üçün nəzərdə tutulan vergiyə cəlb edilən əməliyyatlara görə ödənilən vergi məbləği sahibkarlıq fəaliyyəti üçün istifadə olunan malların (işlərin, xidmətlərin) xüsusi çəkisinə görə müəyyənləşdirilən ƏDV-nin məbləği qədər əvəzləşdirilir.

İdxalda ƏDV-nin ödənildiyini göstərən idxal sənədləri ödənişin formasından asılı olmayaraq ƏDV-nin əvəzləşdirilməsinə əsas verir.

ƏDV ödəyiciləri ƏDV-nin məqsədləri üçün qeydiyyatda olmayan səhmlərinin və paylarının **50 faizindən çoxu** dövlətə məxsus olan hüquqi şəxslər və büdcə təşkilatları tərəfindən mallar (işlər, xidmətlər) alınarkən onlara verilmiş elektron vergi hesab-fakturaları üzrə, habelə bina tikintisi fəaliyyəti ilə məşğul olan şəxslərdən yaşayış və qeyri-yaşayış sahələri alan şəxslər tərəfindən ƏDV-nin məbləği mütləq qaydada ƏDV-nin depozit hesabına köçürülməlidir.

Qeydiyyatın ləğvi

Fəaliyyətin müvəqqəti dayandırılması halları istisna olmaqla, vergi ödəyicisi ƏDV-yə cəlb edilən əməliyyatlar aparmağı dayandırsa, ƏDV-nin məqsədləri üçün qeydiyyatın ləğv olunmasına dair ərizə verməyə borcludur. Bu halda, ƏDV-nin məqsədləri üçün qeydiyyatın ləğv olunması vergi ödəyicisinin vergi tutulan əməliyyatları tam dayandırdığı gün qüvvəyə minir.

Avtonəqliyyat vasitələri ilə respublika ərazisində sərnişin və yük daşımalarını həyata keçirən şəxslər ƏDV-nin məqsədləri üçün son qeydiyyatın qüvvəyə mindiyi tarixdən etibarən 3 il keçdikdən sonra istənilən vaxt qeydiyyatın ləğv olunmasına dair ərizə verə bilərlər.

Vergi ödəyicisinin vergiyə cəlb olunan əməliyyatlarının ümumi məbləği əvvəlki **ardıcıl tam 12 təqvim ayı ərzində 100.000 manatdan çox deyilsə**, əvvəlki abzaslarda nəzərdə tutulan hallar istisna edilməklə, vergi ödəyicisi ƏDV-nin məqsədləri üçün son qeydiyyatın qüvvəyə mindiyi tarixdən etibarən **1 il keçdikdən sonrakı** istənilən vaxt qeydiyyatın ləğv olunmasına dair ərizə verə bilər. ƏDV-nin məqsədləri üçün qeydiyyatın ləğv olunması vergi orqanına qeydiyyatın ləğv edilməsinə dair ərizənin verildiyi gün qüvvəyə minir.

ƏDV-dən azadolma

Maliyyə xidmətlərinin göstərilməsi;

İdخال olunan əmlak istisna olmaqla müəssisənin Nizamname fonduna (kapitalına) pay şəklində hər hansı əmlakın qoyulması (əmlakın pay şəklində qoyuluşu, onun müqabilində bilavasitə digər əmlakın əldə edilməsi ilə əlaqədar olmadıqda);

KİV məhsullarının alqı-satqısı üzrə dövriyyələr, mətbu KİV məhsulları istehsalı ilə bağlı redaksiya, nəşriyyat və poliqrafiya fəaliyyəti (reklam xidmətləri istisna olmaqla);

Ümumtəhsil müəssisələri üçün dərslik komplektləri (iş dəftərləri istisna olmaqla) və uşaq ədəbiyyatının istehsalı ilə bağlı redaksiya, nəşriyyat və poliqrafiya fəaliyyəti;

Dəfn və qəbiristanlığın mərasim xidmətləri;

Metropolitenlə sərnişindəşımaya xidmətləri;

Ödənişli təhsil xidmətlərinin göstərilməsi (digər fəaliyyətlərlə bağlı xidmətlərin göstərilməsi istisna olmaqla);

Hüquqi şəxsin iştirak paylarının və ya səhmlərinin təqdim edilməsi;

Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçıları (o cümlədən sənaye üsulu ilə) tərəfindən özlərinin istehsal etdikləri kənd təsərrüfatı məhsullarının satışı üzrə dövriyyələr - 1 yanvar 2024-cü il tarixədək;

Qanunvericiliklə müəyyən edilmiş hallarda və qaydada fiziki şəxs tərəfindən gömrük sərhədindən keçirilən istehsal, yaxud kommersiya məqsədləri üçün nəzərdə tutulmayan mallar;

Xüsusi iqtisadi zonaya idxal edilən mallar (aksizli mallar istisna olmaqla);

Lizinq müqaviləsinin obyektı olan əsas vəsaitlərin idxalı;

Buğdanın idxalı və satışı, buğda ununun və çörəyin istehsalı və satışı - 2017-ci il yanvarın 1-dən 3 il müddətinə;

Damazlıq heyvanların idxalı və satışı;

Toxum və tinglərin idxalı və satışı;

Mineral gübrələrin, pestisidlərin idxalı və satışı;

Toxumların yetişdirilməsi, quşçuluq və arıçılıq üçün avadanlıqların, o cümlədən laboratoriya avadanlıqlarının, toxum, taxıl və quru paxlalı bitkilərin təmizlənməsi, çeşidlənməsi və ya kalibrlənməsi üçün maşınların idxalı və satışı;

Kənd təsərrüfatı heyvanlarının və quşlarının profilaktikası, diaqnostikası və müalicəsi üçün istifadə olunan baytarlıq preparatlarının idxalı;

Bilavasitə kənd təsərrüfatı təyinatlı suvarma və digər qurğuların, maşınların, avadanlıqların və texnikaların idxalı və satışı;

Quş ətinin satışı - 2017-ci il yanvarın 1-dən 3 il müddətinə;

Sürücü daxil olmaqla 10 nəfərdən çox sərnişin daşımaq üçün nəzərdə tutulmuş sıxılmış qazla işləyən avtobusların idxalı - 2020-ci il yanvarın 1-dən 5 il müddətinə;

Yalnız elektrik mühərriki ilə işləyən avtomobillərin idxalı;

"Məşğulluq haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanuna uyğun olaraq Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Dayanıqlı və Operativ Sosial Təminat Agentliyi tərəfindən haqqı ödənilən ictimai işlərin təşkili ilə əlaqədar işçi qüvvəsinin təqdim edilməsi üzrə əməliyyatlar;

Vergi Məcəlləsində nəzərdə tutulmuş digər hallar.

Sıfır (0) dərəcə ilə ƏDV-yə cəlb olunma

Qrant müqaviləsi (qərarı) əsasında xaricdən alınan qrantlar hesabına malların idxalı, qrant üzrə resipiyentlərə malların təqdim edilməsi, işlərin görülməsi və xidmətlərin göstərilməsi;

Malların və müəyyən xidmətlərin ixracı;

Beynəlxalq poçt xidmətləri istisna olmaqla, beynəlxalq və tranzit yük və sərnişin daşınması, habelə tranzit yük daşınması ilə bilavasitə bağlı yükəşirilmə xidməti. Beynəlxalq və tranzit uçuşlarla bilavasitə bağlı olan işlərin görülməsi, xidmətlərin göstərilməsi;

Vergi Məcəlləsində nəzərdə tutulmuş digər hallar.

Maliyyə sanksiyaları, faizlər və digər məsuliyyət tədbirləri barədə

Vergi qanunvericiliyinin pozulması hallarına görə tətbiq olunan maliyyə sanksiyaları və digər məsuliyyət tədbirləri barədə məlumatı "Maliyyə sanksiyaları, faizlər və digər məsuliyyət tədbirləri barədə Yaddaş" adlı bukletdən əldə edə bilərsiniz.

AZ1073, Azərbaycan, Bakı,
Landau küçəsi, 16
Tel.: +994 12 403 89 70
Faks: +994 12 403 89 71
E-poçt: office@taxes.gov.az

www.taxes.gov.az

